

ΝΤΙΕΓΚΟ ΜΑΡΑΝΤΟΝΑ - DIEGO MARADONA

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Ασίφ Καπάντια
Μοντάζ: Κρίς Κινγκ
Μουσική: Αντόνιο Πίντο
Χώρα: Ηνωμένο Βασίλειο (Έγχρωμη)
Διάρκεια: 130'

Πρώτη προβολή: 6.00 μ.μ.
Δεύτερη προβολή: 8.15 μ.μ.
Τρίτη προβολή: 10.30 μ.μ.

Συναρπαστικό, καθηλωτικό ντοκιμαντέρ, με ανέκδοτο υλικό, ανόδου και πτώσης του θρυλικού Ντιέγκο Μαραντόνα στη Νάπολι του ογδόνα—Εξαιρετικό! (Δ. Δανίκας)

Η μετωρική άνοδος και η κατακόρυφη πτώση του σπουδαιότερου και πιο αμφιλεγόμενου ποδοσφαιριστή του καιρού μας.

Ο βραβευμένος με Όσκαρ Ασίφ Καπάντια αφηγείται μέσα από ένα πλούσιο, αποκαλυπτικό αρχειακό υλικό τον τρόπο με τον οποίο θεοποιήθηκε και αποκαθελώθηκε ένα αθλητικό αλλά και πολιτισμικό φαινόμενο.

Πελέ ή Μαραντόνα; Όποιος κι αν πιστεύετε πως είναι ο κορυφαίος ποδοσφαιριστής όλων των εποχών, δεν υπάρχει αμφιβολία για το ποια είναι η πιο ενδιαφέρουσα προσωπικότητα που ανέδειξε το δημοφιλέστερο σπορ. Έτσι, ύστερα από δύο «live fast, die young» θρύλους της ποπ κουλτούρας, τον Άιρτον Σένα («Sena») και την Έιμι Γουάινχάουζ («Amy»), ο βραβευμένος με Όσκαρ Ασίφ Καπάντια στρέφει το

ντοκιμαντερίστικο ενδιαφέρον του στη μετωρική άνοδο και την κατακόρυφη πτώση του Ντιέγκο Αρμάντο Μαραντόνα.

Επικεντρωμένος στην ιταλική περίοδο (1984-91) του τόσο αμφιλεγόμενου σταρ, όταν κατέκτησε δύο πρωταθλήματα, ένα κύπελλο κι ένα κύπελλο UEFA με τη Νάπολι, αλλά και το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα με την εθνική Αργεντινής, ο Καπάντια εκμεταλλεύεται αφηγηματικά ένα πλούσιο, αποκαλυπτικό αρχειακό υλικό και μια μυθιστορηματική βιογραφία. **Δουλεύει αντιστικτικά εικόνα και ήχο, δίνει ρυθμό στις —συνήθως αντι-κινηματογραφικές— συνεντεύξεις, αποφεύγοντας τα talking heads,** μοντάρει ευρηματικά τη ζωή του Ντιέγκο (εκτός τερέν) με εκείνη του Μαραντόνα (η δημόσια εικόνα του) και ρίχνει φως στην πολυδιάστατη διαδικασία με την οποία θεοποιήθηκε και αποκαθελώθηκε ένα αθλητικό αλλά και πολιτισμικό φαινόμενο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Ο οσκαρικός ντοκιμαντερίστας Ασίφ Καπάντια («Senna», «Amy») συνθέτει ένα οξυδερκές πορτρέτο της ποδοσφαιρικής ιδιοφυΐας, του ημίθεου και του κωλόπαιδου Ντιέγκο Μαραντόνα. Μία ταινία που ξεπερνά το ποδόσφαιρο, αν και βιώνεται ως αγωνιώδης ντέρμπι. Ένα σκορσεζικό βρώμικο μελόδραμα με φόντο τη Μαφία της Νάπολι.

5 Ιουλίου 1984. Διωγμένος και ντροπισμένος από την Μπαρτσελόνα, μετά από τραυματισμούς κι αντιαθλητική συμπεριφορά, ο 23χρονος Ντιέγκο Αρμάντο Μαραντόνα καταφθάνει στην Νάπολι, κερδίζοντας την μεγαλύτερη μεταγραφή στην παγκόσμια ποδοσφαιρική ιστορία: 10 εκατομμύρια δολάρια. Θα παραμείνει στην

τότε δευτεροκλασάτη ομάδα (που όλες οι πλούσιες ιταλικές του Βορρά σνόμπαραν) για 7 χρόνια, κατά τη διάρκεια των οποίων θα την εκτοξεύσει στη βαθμολογία, θα της χαρίσει απίστευτη δόξα και το πρώτο πρωτάθλημα στην ιστορία της. Για αυτό κι οι Ναπολιτάνοι, θα αναγάγουν τον Μαραντόνα σε απόλυτο θεό - εντός κι εκτός γηπέδων. Μέχρι που ο εθισμός του στην κοκαΐνη, τα σκάνδαλα και η εμπλοκή του με την τοπική πανίσχυρη μαφία, θα οδηγήσουν στην πτώση του. Μέσα σε αυτή την επταετία, ο ατζέντης του Μαραντόνα σκέφτηκε να κάνει μία ταινία για εκείνον και έτσι προσέλαβε δυο κάμεραμεν να τον ακολουθούν παντού. Εκατοντάδες ώρες γυρίστηκαν τότε: τα μισά αρχεία ήταν στη Νάπολη και τα άλλα μισά βρίσκονταν σε μια αποθήκη της πρώην γυναίκας του, Κλάουντια. Δεν τα είχε ακουμπήσει κανείς για τριάντα χρόνια. Μέχρι σήμερα, που ο οσκαρικός ντοκιμαντερίστας Ασif Καπάντια («Amy», «Senna») τα μετέτρεψε σ' ένα οξυδερκές, ταξικό, ψυχαναλυτικό πορτρέτο ενός ιδιοφυούς ποδοσφαιριστή κι ενός ανασφαλούς νεαρού παιδιού, που μπορεί να δραπέτευσε από τις παραγκουπόλεις του Μπουένος Αϊρες, αλλά τις κουβαλούσε πάντα μέσα του.

Και όλα ξεκινούν με τον τίτλο. Ο Καπάντια, καθόλου τυχαία, συνήθιζε να ονομάζει τα ντοκιμαντέρ του μονολεκτικά - δίνοντας στην προσωπικότητα που εξέταζε με την κάμερά του, την αληθινή της διάσταση. Ο θρύλος της Formula 1 «Senna» είχε πάντα προτεραιότητα από τον Αϊρτον. Η αυτοκαταστροφική «Amy», το αδιόκοχαμένο κοριτσάκι πίσω από την Γουάινχαουζ, άξιζε την προσοχή μας.

Εδώ, ο Καπάντια μάς συστήνει τον «Ντιέγκο Μαραντόνα». Αναγνωρίζοντας ότι πρόκειται για δύο προσωπικότητες. Ο Μαραντόνα κι ο Ντιέγκο. Και ανεπανάληπτο ποδοσφαιρικό φαινόμενο και απατεώνας. Και ήρωας και κωλόπαιδο. Και άγιος και αμαρτωλός. Και θεός και προδότης. Και πιστός στην οικογένειά του που συντηρούσε από 15 χρονών, και ασύδοτος στις ηδονές, τις απολαύσεις, την κολακεία και τη δόξα.

Δεν ήταν μόνο άλλος άνθρωπος εντός κι άλλος εκτός γηπέδου. Μπορούσε να εμφανίσει τη διπλή του προσωπικότητα ακόμα και μέσα στον ίδιο αγώνα - όπως στο διαβόητο παιχνίδι Αργεντινής-Αγγλίας στο Παγκόσμιο Κύπελλο του 1986. Το πρώτο γκολ ήταν απάτη - ο Μαραντόνα το έβαλε με το χέρι που αργότερο το αποκάλυψε «Το Χέρι του Θεού». Εκεί όμως που κάποιος θα τον καταδίκαιζε ως αλαζονικό απατεώνα, ο Μαραντόνα σκοράρει για δεύτερη φορά, περνώντας την αγγλική άμυνα μ' ένα δεξιοτεχνικό τριπλάρισμα της μπάλας και βάζοντας ένα γκολ που κανείς χρειάζεται το slow motion της τηλεοπτικής κάλυψης για να δει, να καταλάβει, να αποδομήσει τη στρατηγική και την εκτέλεσή του.

Ο Καπάντια συνθέτει μία παραβολή με σύνθετες κοινωνικές, πολιτικές, ιστορικές, ακόμα και θρησκευτικές δαστάσεις. Το διορατικό του βλέμμα κοιτά το πλάισιο, όχι μόνο τον ήρωα. Το ποδόσφαιρο είναι η αφορμή - ένας κοινωνικοπολιτικός μικρόκοσμος που έρχεται ως αντίδοτο στην φτώχεια, την απόρριψη, την αδικία

όσων συμβαίνουν εκτός γηπέδων. Το παιχνίδι της Αργεντινής-Αγγλίας δεν ήταν μία απλή αναμέτρηση, αλλά ακολούθησε κι επισκιάζοταν από την σιδερένια επικράτηση της Αγγλίας στις Νήσους Φώκλαντ. Αυτό ήταν το τιμωρητικό «Χέρι του Θεού». Το συμπλεγματικό φτωχόπαιδο από το αργεντίνικο γκέτο δεν ταυτίστηκε τυχαία με την Νάπολη, ούτε οι Ναπολιτάνοι («φτωχομπινέδες», «σκεπασμένοι από τη στάχτη του Βεζούβιου», «βρωμιάρες του Νότου») δεν βρήκαν συμπτωματικά τον Μεσία τους στο πρόσωπο του Μαραντόνα. Κόλλησαν δυο τραύματα απέναντι σ' έναν βαθιά ριζωμένο ρατσισμό. Η Μαφία ήξερε τι έκανε όταν πτότιζε κοκαΐνη τον Μαραντόνα - εκείνος διψούσε για κάθε είδους μεγαλείο, κολακείας και εξουσίας κι έπεσε στη φάκα των εκβιασμών. Ταυτόχρονα ο Ντιέγκο ντρεπόταν βαθιά για την κατάντια του.

Με τη βοήθεια του Κρις Κινγκ, του πιστού του μοντέρ (ο οποίος κόβει με χειρουργική ακρίβεια, ενέργεια και δαιμονισμένο τέμπο από 500 ώρες αρχειακού υλικού), ο Καπάντια δουλεύει τα γεμάτα κόκο vintage πλάνα του και τα μεταμορφώνει σε πλεονέκτημα αυθεντικότητας - μια ταινία με ένταση, πλοκή κι κάθαρση. Αντίθετα με το αντίστοιχο ντοκιμαντέρ του Κουστουρίτσα πριν από δέκα χρόνια, ο Καπάντια δεν αγιοποιεί, ούτε συγχωρεί. Αλλά ούτε κρίνει. Αφήνει την πολύπλοκη αυτή προσωπικότητα να αποκαλυφθεί σε όλες της τις εκφάνσεις. Η ιδέα του να μη χρησιμοποιήσει καθόλου talking heads (οι νέες συνεντεύξεις που πήρε, συμπληρωματικά, από τον παλιό του προπονητή, αθλητικογράφους, αλλά και τον ίδιο τον Μαραντόνα) ακούγονται μόνο, ντύνοντας τα αρχειακά πλάνα. Δεν βλέπουμε ποτέ τη σημερινή, παραμορφωμένη φιγούρα του έκπτωτου ποδοσφαιριστή να μάς κοιτά απολογητικά (ή αλαζονικά) όσο στην οθόνη δραματίζεται η κομβική επταετία της ζωής του. Ο Καπάντια -πανέξυπνα- δεν το επιτρέπει. Το αποτέλεσμα βιώνεται ως αγωνιώδες ντέρμπι. Σαν σκορσεζικό δράμα αμαρτίας και εξιλέωσης, με επίκεντρο έναν γοητευτικό, βρώμικο αντιήρωα. Ένα ντοκιμαντέρ που έχει το χρυσό άγγιγμα από το χέρι του Θεού - μόνο που αυτή τη φορά, **ο Θεός είναι ο Καπάντια.**

ΠΟΛΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

ASIF KAPADIA

Γεννήθηκε το 1972, στο Hackney, London, England. Έχει κερδίσει βραβείο Όσκαρ και 4 BAFTA για τις ταινίες του. Είναι Σκηνοθέτης, Σεναριογράφος και Παραγωγός.

Φιλμογραφία: 2019 Ντιέγκο Μαραντόνα (Doc.), 2017 Mindhunter (TV Series), 2016 The Tale of Thomas Burberry (Short), 2016 Ali and Nino, 2015/III Amy: To κορίτσι πίσω από το όνομα (Doc.), 2013 Standard Operating Procedure (Short), 2012 The Odyssey (Doc. short), 2010 Senna (Doc.), 2008/I My World (Short), 2008 Trancity (Short), 2008 Uneternal City (Doc. segment director), 2007 Far North, 2006/I Ανήσυχια πνεύματα, 2002 The Sheep Thief (Short), 2001 The Warrior, 1996 The Waiting Room (Short), 1996 Wild West (Short), 1994 Indian Tales (Short).